

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Prof. dr Andrzej ZOLL

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 551 77 00
Fax 827 64 53

Warszawa, 14.04. 2003 r.

36037

RPO-421296-VII-2.3/02

Pan
Grzegorz Kurczuk
Minister Sprawiedliwości
- Prokurator Generalny
Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

Do Rzecznika Praw Obywatelskich wpływają wnioski osób pozbawionych wolności, nieposiadających środków pieniężnych, które żałują, że od pewnego czasu nie otrzymują od administracji zakładów karnych i aresztów śledczych znaczków, a niekiedy także kopert i papieru, na prowadzoną przez siebie korespondencję, w szczególności z rodziną i innymi osobami bliskimi. Uzyskiwane w tych sprawach od administracji penitencjarnej wyjaśnienia, także podczas pobytów przedstawicieli Biura Rzecznika w zakładach karnych i aresztach śledczych, w pełni tę sytuację, spowodowaną brakiem środków finansowych, potwierdzają. Nie notuje się natomiast wypadków niepokrywania przez administrację kosztów przesyłania próśb, skarg i wniosków skazanych i tymczasowo aresztowanych, którzy nie posiadają środków pieniężnych.

Trudności finansowe, z jakimi boryka się administracja penitencjarna są zrozumiałe, podobnie jak nie może budzić wątpliwości, że państwo z oczywistych względów nie może pokrywać w całości kosztów prowadzonej przez osoby pozbawione wolności korespondencji. Powstaje zatem być może konieczność określenia pewnego minimum w tym zakresie, żeby osoby nieposiadające środków pieniężnych mogły korespondować z najbliższymi i realizować w ten sposób swoje prawo do utrzymywania z nimi więzi.

W tym stanie rzeczy uzasadniona wydaje się zmiana obowiązujących do tej pory w tej mierze przepisów rozporządzeń Ministra Sprawiedliwości w sprawie regulaminów wykonywania kary pozbawienia wolności i tymczasowego aresztowania. Rozważenia zatem wymaga, czy w odpowiednich przepisach obu regulaminów nie należałoby zamiast możliwości otrzymania przez skazanego lub tymczasowo aresztowanego - który nie posiada środków pieniężnych - papieru, kopert i znaczków pocztowych na cztery listy w miesiącu zapisać, że otrzymuje on w razie potrzeby papier, kopertę i znaczki na co najmniej jeden list w miesiącu.

Niejako na marginesie chcę podzielić się refleksją wynikającą z doświadczeń w postępowaniu z wnioskami osób pozbawionych wolności. Znacznie łatwiej jest tym osobom przyswoić przepisy ich dotyczące, jeżeli są one odpowiednio skonkretyzowane i nie dają zbyt wielu możliwości interpretacji. Z treści wniosków wynika bowiem, że szczególnie trudno jest tym osobom zrozumieć, iż mogą one mimo zapisu o możliwości otrzymania znaczków na cztery listy w miesiącu, nie otrzymać ich w ogóle, jak to w wielu przypadkach ma miejsce obecnie.

Biorąc powyższe pod uwagę, na podstawie art. 16 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147), uprzejmie proszę Pana Ministra o podjęcie stosownych działań mających na celu zagwarantowanie osobom pozbawionym wolności, które nie posiadają środków pieniężnych, rozsądnego minimum w zakresie możliwości realizacji ich ustawowego prawa do utrzymywania poprzez korespondencję więzi z rodziną i innymi osobami bliskimi.

Z wyrazami szacunku

/-/